

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Чернівецький транспортний коледж»

Розглянуто

на засіданні циклової комісії
загальноосвітніх дисциплін

Протокол № 7

«19» лютого 2021р.

«Затверджую»

«19» лютого 2021р.

Директор коледжу

В.М. Димитрюк

Голова циклової комісії

Т.В. Замфір

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

для вступників на основі повної загальної середньої освіти
для здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра

за спеціальностями: 273 *«Залізничний транспорт»*

274 *«Автомобільний транспорт»*

275 *«Транспортні технології»*

Чернівці, 2021

Пояснювальна записка

Програма вступного випробування з історії України для вступників на основі повної загальної середньої освіти до Чернівецького транспортного фахового коледжу для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра охоплює матеріал чинної навчальної програми з історії України 10–11 класів, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року, й реалізує засади компетентісно орієнтованого навчання історії.

Пропонована програма передбачає виявлення динамічної комбінації знань, вмінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших якостей вступників, що визначає здатність особи провадити подальшу навчальну діяльність. Головним для всіх компетентностей є: читання та розуміння, уміння висловити свою думку письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію.

Програма вступного випробування розроблена для осіб, які здобули повну загальну середню освіту. В ній враховано державний статус української мови.

Контрольні завдання мають на меті перевірити та оцінити рівень сформованості історичної компетентності.

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності описані в Програмі як завдання, виконання яких вступники повинні продемонструвати. Завдання *знати* передбачає, що вступники повинні, використовуючи джерельну інформацію, назвати й обґрунтувати часові межі історичного явища; віднести історичну подію до певного часового проміжку, історичного періоду; розпізнати на карті позначені, але не підписані історико-просторові об'єкти; стисло описати історичне явище, процес (перелічити ознаки), вільно відтворити представлене пояснення факту (розкрити зміст, вплив, значення), виділити суттєві характеристики поняття (пояснити, дати визначення) тощо.

Виконання вступниками завдання *вміти* має продемонструвати його/її здатність оперувати певним алгоритмом дій: відбирати з масиву фактів ті, що характеризують історичне явище чи процес; розміщувати відібрані факти в хронологічній послідовності, синхронізувати їх відповідно до історико-географічних регіонів чи адміністративно-політичних утворень. Вміти користуватися картою як джерелом інформації, виділяти потрібну (тобто аналізувати) і групувати за певною ознакою (класифікувати) інформацію з різних джерел; систематизувати, узагальнювати та інтерпретувати факти; характеризувати явища, процеси, періоди, геополітичну ситуацію; порівнювати, визначати передумови й наслідки історичних подій, мотиви вчинків історичних осіб, висловлювати й обґрунтувати судження про їхні рішення, позиції, погляди, діяльність; виявляти факти, які ставлять під сумнів пропоновані твердження (наводити контраргументи); прогнозувати суспільні зміни тощо.

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності вступників зорієнтовані на формування предметних і ключових компетентностей і викладені через знання й уміння, які відповідають знанневому, смисловому й діяльнісному компонентам.

Комплексним показником рівня історичної освіти є **предметно-історична компетентність** тобто здатність пізнавати минуле, заснована на знаннях, ціннісних орієнтирах і досвіді, набутих під час навчання. Елементами історичної компетентності є:

- *хронологічна компетентність*, тобто уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причино-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства;
- *просторова компетентність* – уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;
- *інформаційна компетентність* – уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;
- *логічна компетентність* – уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації;
- *аксіологічна компетентність* – уміння формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу чи відповідної групи людей, осмислювати зв'язки між минулим і сучасним життям.

**Перелік тем для підготовки до вступного випробування з історії
України**

Зміст навчального матеріалу	Зміст програми
<p align="center">Тема 1. СТАРОДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ</p>	<p>Первісний лад на території України. Трипільська культура. Грецькі міста-держави Північного Причорномор'я та їх вплив на етнічні та соціальні процеси регіону. Давні слов'яни. Розклад первісного ладу. Утворення племінних союзів у східних слов'ян. Заснування Києва.</p>
<p align="center">Тема 2. РАННЬОФЕОДАЛЬНА ДЕРЖАВА КИЇВСЬКА РУСЬ (IX-XII ст.)</p>	<p>«Норманська теорія» походження Русі. Об'єднання східнослов'янських племен навколо Києва. Соціально-економічний і політичний лад Київської Русі (IX-XI ст.). Впровадження християнства. Міжнародне становище Давньоруської держави. Місце культури Русі в світовій культурі.</p>
<p align="center">Тема 3. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ У XII - ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIV ст.</p>	<p>Причини феодальної роздробленості. Формування місцевих князівських династій. Соціально-економічний і політичний лад Галицько-Волинського князівства. Данило Галицький. Боротьба з монголо-татарською навалою. Занепад Галицько-Волинської держави.</p>
<p align="center">Тема 4. ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОСТІ У XIV - ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст.</p>	<p>Походження і поширення етноніму «Україна». Характеристика основних ознак української народності. Походження української національної символіки.</p>
<p align="center">Тема 5. ЛИТОВСЬКО- ПОЛЬСЬКИЙ ПЕРІОД УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ (ДРУГА ПОЛОВИНА XIV - ПЕРША ПОЛОВИНА XVII ст.)</p>	<p>Входження українських земель до складу Великого князівства Литовського. Кревська унія 1385 р. Загарбання українських земель шляхетською Польщею. Люблінська унія 1569 р. Брестська церковна унія 1596 р. Братства в Україні. Адміністративно-політичний устрій України у складі Речі Посполитої у др. пол. XVI століття. Утворення Кримського ханства. Турецько-татарські напади на Україну.</p>

<p>Тема 6. СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ В УКРАЇНІ НАПРИКІНЦІ XIV - ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XVII ст.</p>	<p>Стан сільського господарства, техніка землеробства. Панщинно-фільваркове господарство. Сільська община і дворище. Литовські статuti. Закріпачення селянства. Розвиток ремесла. Промисли. Торгівля. Рівень розвитку товарно-грошових відносин. Міста. Магдебурзьке право.</p>
<p>Тема 7. УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО</p>	<p>Причини та передумови формування козацтва як суспільного явища. Територія і час формування. Виникнення козацьких Січей та місця їх розташування. Д. Вишневецький. Господарські заняття козаків. Військово-адміністративний устрій Запорізької Січі. Козацьке звичаєве право. Утворення реєстрового козацтва.</p>
<p>Тема 8. ВИЗВОЛЬНА ВІЙНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В СЕРЕДИНІ XVII ст. ПІД ПРОВОДОМ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО</p>	<p>Причини, характер і рушійні сили визвольної війни. Б.Хмельницький. Перші перемоги. Формування української державності в ході війни. Внутрішня і зовнішня політика гетьманського уряду. Военні дії 1649-1653 рр. Українсько-російський договір 1654 р. Приєднання України до Росії. «Березневі статті» 1654 р. Війна України і Росії з Польщею у 1654-1656 рр. Віденське перемир'я 1656 р. Загострення суперечностей між Б.Хмельницьким і Москвою.</p>
<p>Тема 9. ГЕТЬМАНЩИНА. РУЇНА.</p>	<p>Боротьба старшинських груп. І. Виговський та його політика. Гадяцька угода 1658р. Ю.Хмельницький. Переяславські статті 1659р. Розкол Гетьманщини. Руїна. Чорна рада 1663 р. Політика П. Дорошенка. Гетьман І. Самойлович. Конотопські статті 1672 р. Чигиринські походи турецько-татарських військ та їх провал. «Вічний мир» 1686 р. Остаточне закріплення розчленування України. Обрання гетьманом І.Мазепи. Коломацькі статті 1687р.</p>
<p>Тема 10. СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК І СУСПІЛЬНО- ПОЛІТИЧНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКИХ</p>	<p>Адміністративно-політичний устрій Лівобережжя. Обмеження влади лівобережних гетьманів. Зміцнення позицій російських воєвод. Підпорядкування української церкви Московській патріархії. Слобідська Україна: заселення, адміністративний устрій, система управління. Соціально-економічні наслідки визвольної війни 1648-1657 рр. Феодально-</p>

<p>ЗЕМЕЛЬ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ДЕРЖАВИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст.</p>	<p>кріпосницька політика козацької старшини. Економічний розвиток Лівобережної та Слобідської України. Політичне та економічне становище Запоріжжя.</p>
<p>Тема 11. РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У XIV-XVII ст.</p>	<p>Умови й загальна характеристика розвитку культури України. Зміни в національній мові. Народна поетична творчість. Думи та історичні пісні. Книгодрукування в Україні. Освіта. Література. Літописання. Зародження театру і музика. Архітектура і образотворче мистецтво.</p>
<p>Тема 12. УКРАЇНА В ПЕРІОД РОЗВИТКУ РОСІЙСЬКОГО АБСОЛЮТИЗМУ</p>	<p>Україна в роки Північної війни. Союз Мазепи з Карлом XII та його наслідки. Конституція П. Орлика. Централізаторська політика російських імператорів і ліквідація гетьманства в Україні. Знищення залишків національної державності на Лівобережній Україні у другій половині XVIII ст.</p> <p>Скасування козацької системи управління і козацького війська на Слобідській Україні. Запорізьке козацтво в 1709-1775 рр. Ліквідація Запорізької Січі. Приєднання Північного Причорномор'я, Приазов'я та Криму до Російської держави. Утворення Новоросійської губернії. Входження Правобережної України до складу Російської держави. Загарбання Галичини і Буковини Австрією та їх становище наприкінці XVIII ст.</p>
<p>Тема 13. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ДЕРЖАВИ У XVIII ст.</p>	<p>Розвиток продуктивних сил у сільському господарстві і промисловості. Мануфактурне виробництво. Розвиток міст. Торгівля. Ярмарки. Чумацький промисел. Політика царського уряду в галузі торгівлі. Зростання старшинського та дворянського землеволодіння. Обезземелення селян і козаків. Юридичне оформлення кріпосного права.</p>
<p>Тема 14. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ У XVIII ст.</p>	<p>Ліквідація козацтва в Речі Посполитій. Гайдамацький рух. Посилення руху опришків. Соціальний і національний гніт на Правобережжі. Коліївщина 1768р. Вплив гайдамаччини на Лівобережжя, Слобожанщину і Запоріжжя.</p>

<p>Тема 15. РОЗКЛАД ФЕОДАЛЬНО- КРІПОСНИЦЬКОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.</p>	<p>Зміни в політико-адміністративному устрої Наддніпрянської України в першій половині ХІХ ст. Початок розкладу феодально-кріпосницької системи господарювання. Розвиток промисловості та торгівлі. Загострення соціальних суперечностей. Україна в зовнішній політиці Російської держави. Західноукраїнські землі у складі Австрійської імперії (кінець ХVІІІ - перша половина ХІХ ст.)</p>
<p>Тема 16. СУСПІЛЬНО- ПОЛІТИЧНИЙ РУХ В УКРАЇНІ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.</p>	<p>Опозиційність масонських лож. Таємні організації декабристів в Україні та їх розгром. Кирило-Мефодіївське братство. Т. Шевченко. Національне питання на західноукраїнських землях. Діяльність «Руської трійці». Політизація західноукраїнського національно-визвольного руху під час революції 1848 -1849 рр.</p>
<p>Тема 17. СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.</p>	<p>Україна в Кримській війні 1854-1855 рр. Підсумки і наслідки селянської реформи 1861 р. Демократичні реформи другої половини ХІХ ст. Промисловий переворот. Розвиток міст. Торгівля. Соціально-економічні процеси на західноукраїнських землях.</p>
<p>Тема 18. СУСПІЛЬНО- ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.</p>	<p>Періодизація українського національного руху. Польський національний рух та українофільство 50-х - початку 60-х рр. Валуєвський циркуляр 1863 р. Наступ реакції на український рух у 70-ті рр. Ємський указ 1876 р. Громадівський рух. М. Драгоманов. Народництво в Україні. Активізація громадівського студентського руху у 90-х роках. Опозиційна діяльність земств. Суспільно-політичний рух на західноукраїнських землях.</p>

<p>Тема 19. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ на початку ХХ ст.</p>	<p>Особливості соціально-економічного розвитку Наддніпрянської України. Індустріальна модернізація. Монополізація. Регіональна спеціалізація сільського господарства. Кооперативний рух. Українські меценати-промисловці.</p> <p>Суспільно-політичне життя у Наддніпрянській Україні. Політизація українського національного руху. Створення політичних партій. Проблеми становлення та консолідації української нації.</p> <p>Події революції 1905—1907 рр. в Україні. Український національно-культурний рух. Діяльність українських парламентських громад у I та II Державних Думах.</p> <p>Столипінська земельна реформа. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні у 1907—1914 рр. Український політичний та національно-культурний рух у 1907—1914 рр. «Українське питання» в III і IV Державних Думах.</p> <p>Українські землі у складі Австро-Угорщини. Становище промисловості та сільського господарства. Кооперативний рух. Трудова еміграція.</p> <p>Діяльність політичних, національно-культурних і військово-спортивних організацій на західноукраїнських землях. Реформа виборчої системи. Боротьба за створення українського університету. Особливості українського руху в Буковині і Закарпатті. Зміна ролі греко-католицької церкви. Андрей Шептицький.</p> <p>Особливості розвитку культурного життя. Освіта. Наука. Техніка. Українська преса та видавництва. Література. Образотворче мистецтво. Музика. Архітектура. Театр. Релігійне життя. Традиції та побут української сім'ї.</p>
<p>Тема 20. УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ</p>	<p>Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз Визволення України. Українці в арміях воюючих держав.</p> <p>Воєнні дії на території України в 1914—1917 рр. Бойовий шлях Легіону Українських січових стрільців та їхня культурно-освітня діяльність.</p> <p>Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914—1917 рр. Економічна та політична кризи в Російській імперії та Австро-Угорщині.</p>

**Тема 21.
ПОЧАТОК
УКРАЇНСЬКОЇ
РЕВОЛЮЦІЇ
(1917 — квітень 1918 р.)**

Лютнева революція 1917 р. й Україна. Початок Української революції. Утворення Української Центральної Ради (УЦР). Михайло Грушевський. Українські політичні партії. Український національний Конгрес. Початок українізації армії. Вільне козацтво.

I Універсал Центральної Ради. Генеральний секретаріат. Володимир Винниченко. Відносини Центральної Ради з Тимчасовим урядом. II Універсал УЦР. Збройний виступ самостійників. Конгрес народів Росії.

Прихід до влади більшовиків у Росії. Боротьба за владу в Києві 28—31 жовтня 1917 р. III Універсал УЦР. Українська Народна Республіка (УНР). Встановлення кордонів. Внутрішня та зовнішня політика Центральної Ради. Події 1917 р. в Криму. Курултай та Кримська Народна Республіка.

Початок агресії більшовицької Росії проти УНР. Проголошення в Харкові радянської влади. Перша війна радянської Росії з УНР. IV Універсал УЦР. Проголошення незалежності УНР. Бій під Крутами. Радянська окупація України.

Мирний договір із Центральними державами у Брест-Литовську. Вступ військ Німеччини й Австро-Угорщини на територію УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Розпуск УЦР.

<p style="text-align: center;">Тема 22. БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ (квітень 1918 — 1921 р.)</p>	<p>Утворення Української Держави. Павло Скоропадський. Внутрішня та зовнішня політика. Кримські крайові уряди. Зародження повстанського руху.</p> <p>Утворення Директорії. Антигетьманське повстання. Відновлення УНР. Трудовий конгрес.</p> <p>Розпад Австро-Угорської імперії і західноукраїнські землі. Листопадовий зрив. Проголошення ЗУНР. Державне будівництво. Євген Петрушевич. Початок українсько-польської війни. УГА. Зовнішня політика. Злука УНР і ЗУНР та її історичне значення. Український національний рух у Буковині та Закарпатті.</p> <p>Україна в умовах зовнішньої агресії. Військова присутність Антанти на півдні України. Друга війна УНР із радянською Росією. Отаманщина. Реорганізація Директорії УНР. Державницька та національна політика.</p> <p>Радянська окупація України. УСРР. Політика «воєнного комунізму». Червоний терор. Повстанський рух. Нестор Махно та інші повстанські отамани.</p> <p>Наступ польських військ. Чортківська офензива. Окупація польськими військами території Західної області УНР. Наступ об'єднаних українських армій на Київ. Наступ білогвардійських військ на Україну. Денікінський режим в Україні. Перший Зимовий похід.</p> <p>Відновлення більшовицького режиму. Зміни у внутрішній політиці. Націонал-комунізм.</p> <p>Варшавська угода та війна з радянською Росією. Боротьба за Україну у 1920 р. Поразка Збройних сил Півдня Росії. Червоний терор у Криму. Повстанський рух 1920—1921 рр. Другий Зимовий похід. Поразка українського визвольного руху. Українська політична еміграція.</p> <p>Нові тенденції розвитку культури 1917—1921 рр. Здобутки в освіті. Культурно-освітня діяльність громадських організацій. Наука. Мистецтво. Релігійне життя. Наш край часів Першої світової війни та Української революції (1914—1921 рр.).</p>
<p style="text-align: center;">Тема 23. ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ РАДЯНСЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ (1921—1939 рр.)</p>	<p>Державний статус УСРР. Утворення СРСР. Встановлення кордонів. Адміністративно-територіальний поділ.</p> <p>Антибільшовицький повстанський рух. Масовий голод 1921—1923 рр. Впровадження непу в УСРР. Грошова реформа. Початок індустріалізації. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності.</p>

	<p>Політика коренізації. Ставлення влади та населення до українізації. Микола Скрипник. Національна політика радянської влади в УСРР. Кримська та Молдавська АСРР. Релігійне життя в УСРР. УАПЦ. Василь Липківський.</p> <p>Форсована індустріалізація. Створення військово-промислового комплексу. Здобутки, прорахунки та наслідки індустріалізації. Згортання непу і перехід до директивної економіки.</p> <p>«Хлібозаготівельні кризи» 1927—1928, 1928—1929 рр. Розкуркулення та насильницька колективізація. Опір селянства. Причини й перебіг Голодомору 1932—1933 рр. — геноциду українського народу. «Закон про 5 колосків». Примусові хлібозаготівлі. «Чорні дошки». Масштаби та наслідки Голодомору. Національно-демографічні зміни.</p> <p>Формування культу особи Йосипа Сталіна. Порушення прав людини в умовах тоталітарного режиму. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання. Політичні процеси 1920-х — початку 1930-х рр. Згортання українізації. Посилення русифікаторської політики. Конституція УРСР 1937 р.</p> <p>Розстріляне відродження. Великий терор та його ідеологічне виправдання. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Антицерковна політика влади та її наслідки. Ліквідація УАПЦ.</p> <p>Ідеологізація національно-культурного життя радянської України 1921—1939 рр. Освіта. Наука. Мистецькі спілки. Кінематограф. Митці Розстріляного відродження. Соціалістичний реалізм.</p> <p>Наш край у часи утвердження радянського тоталітарного режиму (1921—1939 рр.).</p>
<p>Тема 24. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ в 1921—1939 рр.</p>	<p>Правовий статус західноукраїнських земель у складі Польщі. Економічне і соціальне становище населення. Національна політика Польщі. Осадництво. «Пацифікація». Українські політичні партії. УНДО. Василь Мудрий. Українська військова організація (УВО) й Організація українських націоналістів (ОУН). Євген Коновалець.</p> <p>Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українська національна партія (УНП). Володимир Сергій Залозецький-Сас.</p> <p>Українські землі у складі Чехо-Словаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й</p>

	<p>економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Августин Волошин.</p> <p>Культурне життя українських земель, які входили до складу Польщі, Румунії та Чехословаччини.</p>
<p>Тема 25. УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939—1945 рр.)</p>	<p>Українське питання у міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Українці в польській армії.</p> <p>Вступ Радянського Союзу у війну. Вхідження Східної Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії до складу УРСР. Радянська новоприєднаних територій. Правовий статус громадян на анексованих територіях. Масові політичні репресії 1939—1940 рр.</p> <p>Політичне та соціально-економічне становище в Україні напередодні німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941—1942 рр. Відступ Червоної Армії. Мобілізаційні заходи. Тактика «випаленої землі».</p> <p>Окупація України військами Німеччини та її союзниками. Нацистський «новий порядок». Колабораціонізм. Остарбайтери. Концтабори. Масове знищення мирного населення. Голокост.</p> <p>Опір окупантам. Український визвольний рух. Степан Бандера. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська січ. Створення УПА. Українсько-польське протистояння. Українська Головна Визвольна Рада (УГВР). Радянський партизанський рух. Сидір Ковпак.</p> <p>Радянський наступ взимку 1942—1943 рр. Бої на Лівобережжі влітку-восени 1943 р. Битва за Дніпро. Звільнення Києва. Вигнання німецьких військ та їх союзників із Правобережної та Південної України. Депортація з Криму кримських татар та інших народів. Завершення бойових дій на території України.</p> <p>Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй у роки Другої світової війни. Кузьма Дерев'янка. Українське питання на Ялтинській та Потсдамській конференціях. Ціна війни.</p> <p>Культура в роки війни. Освіта і наука. Література. Образотворче мистецтво. Музика та кінематограф.</p>
<p>Тема 26. УКРАЇНА В ПЕРШІ ПОВОЄННІ РОКИ (1945 — початок 1950-х рр.)</p>	<p>Україна — співзасновниця ООН. Міжнародні договори другої половини 1940-х — початку 1950-х рр., встановлення кордонів УРСР. Участь УРСР в інших міжнародних організаціях.</p>

	<p>Внутрішньополітичне й економічне становище УРСР. Особливості відбудовчого процесу. Масовий голод 1946—1947 рр. Зміцнення тоталітарного режиму. Ідеологічні кампанії.</p> <p>Відновлення політики радянзації в західних областях України. Український визвольний рух у 1944—1950-х рр. Р. Шухевич. Обмін населенням між Польською Народною Республікою та УРСР. Масові депортації (1944—1946 рр.). Операції «Вісла» та «Захід». Ліквідація УГКЦ.</p> <p>Культура в перші повоєнні роки (1945 — перша половина 1950-х рр.). Відбудова системи освіти. Наука. Література. Образотворче мистецтво. Музика та кінематограф. Становище творчої інтелігенції.</p>
<p>Тема 27. УКРАЇНА В УМОВАХ ПОЛІТИЧНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ СУС- ПІЛЬСТВА (середина 1950-х — середина 1960-х рр.)</p>	<p>Внутрішньополітичне становище Української РСР у середині 50-х рр. Адміністративно-територіальні зміни. Вхідження Кримської області до складу УРСР. Стан промисловості та сільського господарства.</p> <p>Початок лібералізації суспільного життя. Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах 1953—1954 рр. XX з'їзд КПРС. Реабілітація жертв сталінських репресій. Відлига. Загострення боротьби серед вищого партійного керівництва України. Зародження дисидентського руху в Україні та його особливості. Левко Лук'яненко.</p> <p>Зміни в управлінні господарством. Раднаргоспи. Розвиток промисловості. Аграрна політика у другій половині 1950-х — першій половині 1960-х рр. Хрущовські надпрограми.</p> <p>Науково-технічна революція. Здобутки науки. Реформи освіти. Посилення русифікації. Відлига в мистецтві. Шістдесятництво в українській культурі. Розвиток спорту.</p>
<p>Тема 28. УКРАЇНА У ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗИ РАДЯНСЬКОЇ СИСТЕМИ (середина 1960-х — середина 1980-х рр.)</p>	<p>Спроби реформування командної економіки в другій половині 1960-х рр. Економічне становище УРСР у 1970-ті — на початку 1980-х рр. Продовольчі програми.</p> <p>Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Петро Шелест, Володимир Щербицький. Конституція УРСР 1978 р. Зміни в соціальній та національній структурі населення. Привілейоване становище партійних радянських працівників.</p> <p>Дисидентський рух: течії, форми та методи боротьби. Іван Дзюба «Інтернаціоналізм чи русифікація». Українська Гельсінська група. Микола</p>

	<p>Руденко. Кримськотатарський національний рух. Мустафа Джемілев.</p> <p>Розвиток освіти, науки, літератури. Формування опозиційних течій у культурі. Українське мистецтво. Досягнення українських спортсменів. Молодіжний неформальний рух в Україні.</p>
<p>Тема 29. РОЗПАД РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ Й ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ (1985—1991 рр.)</p>	<p>Політика «прискорення» та її наслідки в Україні. Антиалкогольна кампанія. Стан економіки. Шахтарські страйки. Рівень життя населення.</p> <p>«Гласність» і лібералізація. Зрушення у політичному житті України. Розгортання страйкового руху. Формування багатопартійної системи. Активізація національно-демократичного руху в другій половині 1980-х рр. Національні громадські організації і об'єднання. Релігійне відродження. Вихід УГКЦ з підпілля.</p> <p>Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих рад 1990 р. Створення Автономної Республіки Крим (12 лютого 1991 р.). Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р.</p> <p>Проголошення незалежності України та її міжнародне визнання. Розпад СРСР. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Леонід Кравчук.</p>
<p>Тема 30. УКРАЇНА В УМОВАХ НЕЗАЛЕЖНОСТІ (від 1991 р. до сьогодення)</p>	<p>Вихід незалежної України на міжнародну арену. Початок державотворчих процесів. Початок формування Збройних сил та правоохоронних органів України. Повернення кримських татар на історичну батьківщину. Статус Криму.</p> <p>Позачергові вибори до Верховної Ради та дострокові президентські вибори у 1994 р. Конституція України 1996 р.</p> <p>Стан економіки України у 1991—1998 рр. Соціальна диференціація суспільства. Запровадження національної валюти. Демографічні процеси. Трудова еміграція. Стан сільського господарства. Початок реформ в аграрному секторі.</p> <p>Основні тенденції економічного розвитку України у 1998—2008 рр. Становлення олігархічної системи. Пошуки шляхів економічної стабілізації. Початок інтеграції української економіки у європейський та світовий економічний простір.</p> <p>Політична розбудова суспільства. Виборчі кампанії 1998 та 1999 рр. Леонід Кучма. Рухи протесту</p>

початку 2000-х рр. Парламентські вибори 2002 р. Президентські вибори 2004 р. Конституційна реформа 2004 р.

Помаранчева революція 2004 р. Віктор Ющенко. Суспільно-політичне життя та соціально-економічний розвиток України у 2005—2013 рр. Конституційна реформа 2010 р. Віктор Янукович.

Формування зовнішньої політики України. Ядерне роззброєння. Україна в міжнародних організаціях. Загострення відносин із Російською Федерацією. Конфронтація навколо острова Тузла. «Газові» та «торговельні» війни з Росією.

Процес європейської інтеграції та його призупинення. Студентський майдан. Євромайдан. Революція гідності 2013—2014 рр. Небесна Сотня.

Анексія та тимчасова окупація Криму Російською Федерацією. Агресія Росії проти України. Початок Антитерористичної операції (АТО) в Донецькій та Луганській областях.

Дострокові президентські вибори 2014 р. Петро Порошенко. Угода про асоціацію між Україною й Європейським Союзом. Бойові дії на сході України (квітень 2014—2016 рр.). Реакція світової спільноти на агресію Російської Федерації. Процес мирного врегулювання: Мінські угоди та «нормандська четвірка». Формування громадянського суспільства. Соціально-економічний розвиток України у 2014—2016 рр.

Особливості культурного розвитку України (1991—2016 рр.). Релігійне життя. Зміни в системі національної освіти. Основні тенденції розвитку науки. Література і мистецтво. Євробачення 2005 та 2016 рр. Розвиток спорту та здобутки українських спортсменів. Чемпіонат Європи з футболу в Україні та Польщі 2012р.

Орієнтовний перелік питань, для підготовки до вступного випробування з історії України

1. Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав.
2. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада.
3. Союз Визволення України. Українці в арміях воюючих держав.
4. Воєнні дії на території України в 1914—1917 рр. Бойовий шлях Легіону Українських січових стрільців та їхня культурно-освітня діяльність.
5. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914—1917 рр.
6. Економічна та політична кризи в Російській імперії та Австро-Угорщині.
7. Лютнева революція 1917 р. й Україна.
8. Початок Української революції. Утворення Української Центральної Ради (УЦР). Михайло Грушевський.
9. Українські політичні партії. Український національний Конгрес. Початок українізації армії. Вільне козацтво.
10. Утворення Української Держави. Павло Скоропадський. Внутрішня та зовнішня політика. Кримські крайові уряди. Зародження повстанського руху.
11. Утворення Директорії. Антигетьманське повстання. Відновлення УНР. Трудовий конгрес.
12. Розпад Австро-Угорської імперії і західноукраїнські землі. Листопадовий зрив. Проголошення ЗУНР. Державне будівництво. Євген Петрушевич. Початок українсько-польської війни. УГА. Зовнішня політика. Злука УНР і ЗУНР та її історичне значення. Український національний рух у Буковині та Закарпатті.
13. Україна в умовах зовнішньої агресії. Військова присутність Антанти на півдні України. Друга війна УНР із радянською Росією. Отаманщина. Реорганізація Директорії УНР. Державницька та національна політика.
14. Радянська окупація України. УСРР. Політика «воєнного комунізму». Червоний терор. Повстанський рух. Нестор Махно та інші повстанські отамани.
15. I Універсал Центральної Ради. Генеральний секретаріат. Володимир Винниченко. Відносини Центральної Ради з Тимчасовим урядом. II Універсал УЦР. Збройний виступ самостійників. Конгрес народів Росії.
16. Прихід до влади більшовиків у Росії. Боротьба за владу в Києві 28—31 жовтня 1917 р. III Універсал УЦР. Українська Народна Республіка (УНР). Встановлення кордонів. Внутрішня та зовнішня політика Центральної Ради. Події 1917 р. в Криму. Курултай та Кримська Народна Республіка.
17. Початок агресії більшовицької Росії проти УНР. Проголошення в Харкові радянської влади. Перша війна радянської Росії з УНР. IV Універсал УЦР. Проголошення незалежності УНР. Бій під Крутами. Радянська окупація України.
18. Мирний договір із Центральними державами у Брест-Литовську.
19. Вступ військ Німеччини й Австро-Угорщини на територію УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Розпуск УЦР.
20. Наступ польських військ. Чортківська офензива. Окупація польськими військами території Західної області УНР. Наступ об'єднаних українських армій на Київ. Наступ білогвардійських військ на Україну. Денікінський режим в Україні. Перший Зимовий похід.

21. Відновлення більшовицького режиму. Зміни у внутрішній політиці. Націонал-комунізм.

22. Варшавська угода та війна з радянською Росією. Боротьба за Україну у 1920 р. Поразка Збройних сил Півдня Росії. Червоний терор у Криму. Повстанський рух 1920—1921 рр. Другий Зимовий похід. Поразка українського визвольного руху. Українська політична еміграція.

23. Нові тенденції розвитку культури 1917—1921 рр. Здобутки в освіті. Культурно-освітня діяльність громадських організацій. Наука. Мистецтво. Релігійне життя.

24. Державний статус УСРР. Утворення СРСР. Встановлення кордонів. Адміністративно-територіальний поділ.

25. Антибільшовицький повстанський рух. Масовий голод 1921—1923 рр. Впровадження непу в УСРР. Грошова реформа. Початок індустріалізації. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності.

26. Політика коренізації. Ставлення влади та населення до українізації. Микола Скрипник. Національна політика радянської влади в УСРР. Кримська та Молдавська АСРР. Релігійне життя в УСРР. УАПЦ. Василь Липківський.

27. Форсована індустріалізація. Створення військово-промислового комплексу. Здобутки, прорахунки та наслідки індустріалізації. Згорання непу і перехід до директивної економіки.

28. «Хлібозаготівельні кризи» 1927—1928, 1928—1929 рр. Розкуркулення та насильницька колективізація. Опір селянства. Причини й перебіг Голодомору 1932—1933 рр. — геноциду українського народу. «Закон про 5 колосків». Примусові хлібозаготівлі. «Чорні дошки». Масштаби та наслідки Голодомору. Національно-демографічні зміни.

29. Формування культу особи Йосипа Сталіна. Порушення прав людини в умовах тоталітарного режиму. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання. Політичні процеси 1920-х — початку 1930-х рр. Згорання українізації. Посилення русифікаторської політики. Конституція УРСР 1937 р.

30. Розстріляне відродження. Великий терор та його ідеологічне виправдання. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Антицерковна політика влади та її наслідки. Ліквідація УАПЦ.

31. Ідеологізація національно-культурного життя радянської України 1921—1939 рр. Освіта. Наука. Мистецькі спілки. Кінематограф. Митці Розстріляного відродження. Соціалістичний реалізм.

32. Правовий статус західноукраїнських земель у складі Польщі. Економічне і соціальне становище населення. Національна політика Польщі. Осадництво. «Пацифікація». Українські політичні партії. УНДО. Василь Мудрий. Українська військова організація (УВО) й Організація українських націоналістів (ОУН). Євген Коновалець.

33. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українська національна партія (УНП). Володимир Сергій Залозецький-Сас.

34. Українські землі у складі Чехо-Словаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Августин Волошин.

35. Культурне життя українських земель, які входили до складу Польщі, Румунії та Чехословаччини.

36. Українське питання у міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Українці в польській армії.

37. Вступ Радянського Союзу у війну. Входження Східної Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії до складу УРСР. Радянізація новоприєднаних територій. Правовий статус громадян на анексованих територіях. Масові політичні репресії 1939—1940 рр.

38. Політичне та соціально-економічне становище в Україні напередодні німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941—1942 рр. Відступ Червоної Армії. Мобілізаційні заходи. Тактика «випаленої землі».

39. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. Нацистський «новий порядок». Колабораціонізм. Остарбайтери. Концтабори. Масове знищення мирного населення. Голокост.

40. Опір окупантам. Український визвольний рух. Степан Бандера. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська січ. Створення УПА. Українсько-польське протистояння. Українська Головна Визвольна Рада (УГВР). Радянський партизанський рух. Сидір Ковпак.

41. Радянський наступ взимку 1942—1943 рр. Бої на Лівобережжі влітку-восени 1943 р. Битва за Дніпро. Звільнення Києва. Вигнання німецьких військ та їх союзників із Правобережної та Південної України. Депортація з Криму кримських татар та інших народів. Завершення бойових дій на території України.

42. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй у роки Другої світової війни. Кузьма Дерев'янка. Українське питання на Ялтинській та Потсдамській конференціях. Ціна війни.

43. Україна — співзасновниця ООН. Міжнародні договори другої половини 1940-х — початку 1950-х рр., встановлення кордонів УРСР. Участь УРСР в інших міжнародних організаціях.

44. Внутрішньополітичне й економічне становище УРСР. Особливості відбудовчого процесу. Масовий голод 1946—1947 рр. Зміцнення тоталітарного режиму. Ідеологічні кампанії.

45. Відновлення політики радянізації в західних областях України. Український визвольний рух у 1944—1950-х рр. Р. Шухевич. Обмін населенням між Польською Народною Республікою та УРСР. Масові депортації (1944—1946 рр.). Операції «Вісла» та «Захід». Ліквідація УГКЦ.

46. Культура в перші повоєнні роки (1945 — перша половина 1950-х рр.). Відбудова системи освіти. Наука. Література. Образотворче мистецтво. Музика та кінематограф. Становище творчої інтелігенції.

47. Внутрішньополітичне становище Української РСР у середині 50-х рр. Адміністративно-територіальні зміни. Входження Кримської області до складу УРСР. Стан промисловості та сільського господарства.

48. Початок лібералізації суспільного життя. Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах 1953—1954 рр. XX з'їзд КПРС. Реабілітація жертв сталінських репресій. Відлига. Загострення боротьби серед вищого партійного керівництва України. Зародження дисидентського руху в Україні та його особливості. Левко Лук'яненко.

49. Зміни в управлінні господарством. Раднаргоспи. Розвиток промисловості. Аграрна політика у другій половині 1950-х — першій половині 1960-х рр. Хрущовські надпрограми.

50. Спроби реформування командної економіки в другій половині 1960-х рр. Економічне становище УРСР у 1970-ті — на початку 1980-х рр. Продовольчі програми.

51. Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Петро Шелест, Володимир Щербиський. Конституція УРСР 1978 р. Зміни в соціальній та національній структурі населення. Привілейоване становище партійних радянських працівників.

52. Дисидентський рух: течії, форми та методи боротьби. Іван Дзюба «Інтернаціоналізм чи русифікація». Українська Гельсінська група. Микола Руденко. Кримськотатарський національний рух. Мустафа Джемільєв.

53. Політика «прискорення» та її наслідки в Україні. Антиалкогольна кампанія. Стан економіки. Шахтарські страйки. Рівень життя населення.

54. «Гласність» і лібералізація. Зрушення у політичному житті України. Розгортання страйкового руху. Формування багатопартійної системи. Активізація національно-демократичного руху в другій половині 1980-х рр. Національні громадські організації і об'єднання. Релігійне відродження. Вихід УГКЦ з підпілля.

55. Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих рад 1990 р. Створення Автономної Республіки Крим (12 лютого 1991 р.). Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р.

56. Проголошення незалежності України та її міжнародне визнання. Розпад СРСР. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Леонід Кравчук.

57. Вихід незалежної України на міжнародну арену. Початок державотворчих процесів. Початок формування Збройних сил та правоохоронних органів України. Повернення кримських татар на історичну батьківщину. Статус Криму.

58. Позачергові вибори до Верховної Ради та дострокові президентські вибори у 1994 р. Конституція України 1996 р.

59. Демографічні процеси. Трудова еміграція. Стан сільського господарства. Початок реформ в аграрному секторі.

60. Основні тенденції економічного розвитку України у 1998—2008 рр. Становлення олігархічної системи. Пошуки шляхів економічної стабілізації. Початок інтеграції української економіки у європейський та світовий економічний простір.

61. Політична розбудова суспільства. Виборчі кампанії 1998 та 1999 рр. Леонід Кучма. Рухи протесту початку 2000-х рр. Парламентські вибори 2002 р. Президентські вибори 2004 р. Конституційна реформа 2004 р.

62. Помаранчева революція 2004 р. Віктор Ющенко. Суспільно-політичне життя та соціально-економічний розвиток України у 2005—2013 рр. Конституційна реформа 2010 р. Віктор Янукович.

63. Формування зовнішньої політики України. Ядерне роззброєння. Україна в міжнародних організаціях. Загострення відносин із Російською Федерацією. Конфронтація навколо острова Тузла. «Газові» та «торговельні» війни з Росією.

64. Процес європейської інтеграції та його призупинення. Студентський майдан. Євромайдан. Революція гідності 2013—2014 рр. Небесна Сотня.

65. Анексія та тимчасова окупація Криму Російською Федерацією. Агресія Росії проти України. Початок Антитерористичної операції (АТО) в Донецькій та Луганській областях.

66. Дострокові президентські вибори 2014 р. Петро Порошенко. Угода про асоціацію між Україною й Європейським Союзом. Бойові дії на сході України (квітень 2014—2016 рр.). Реакція світової спільноти на агресію Російської Федерації. Процес мирного врегулювання: Мінські угоди та «нормандська четвірка». Формування громадянського суспільства. Соціально-економічний розвиток України у 2014—2016 рр.

67. Особливості культурного розвитку України (1991—2016 рр.). Релігійне життя. Зміни в системі національної освіти. Основні тенденції розвитку науки. Література і мистецтво. Євробачення 2005 та 2016 рр. Розвиток спорту та здобутки українських спортсменів. Чемпіонат Європи з футболу в Україні та Польщі 2012 р.

Список рекомендованої літератури

1. Березанська С.К., Гладилін В.М., Гладких М.І., Котова Н.С. Давня історія України: В 3-х т./ П.П.Толочко. - К.: Наукова думка, 1997.
2. Бойко А.В., Турченко Ф.Г. Історія рідного краю. 9 клас: Підручник для 9 : середньої загальноосвітньої школи / Ф.Г.Турченко. - Запоріжжя: Прем'єр, 2000-127 с.
3. Власов В.С. Історія України. 7 клас: Навч.посібник. - К.: АСК, 2001. - 269 с.
4. Власов В.С. Історія України. 8 клас: Навч.посібник. - К.:АСК, 2000. - 256 с.
5. Заруба В.М. Історія України (XVI-XVIII ст.): Навчальний посібник для 8 кл. - Дніпропетровськ: Ліра, 2001. - 223 с.
6. Ю.Заруба В.М. Історія України (3 прадавніх часів до кінця XV ст.): Навчальний посібник для 7 кл. - Дніпропетровськ: Ліра, 2001. - 180 с.
7. Енциклопедія історії України: Т. 1 – 5, НАН України. – К.: Видавництво «Наукова думка», 2003-2009.
8. Історія України. Енциклопедичний довідник. – К., 2008.
9. Кульчицький С. В., Мицик Ю. А., Власов В. С. Історія України. Повний курс підготовки для вступу до вищих навчальних закладів. – К.: Видавництво «Література ЛТД», 2009.
- 10.Лях Р.Д., Темірова Н.Р. Історія України з найдавніших часів до середини XIV ст.: Підручник для 7 кл. - К.: Генеза, 1996. - 120 с.
11. Лях С.Р., Лях О.К. Історія рідного краю. 8 клас: Запорізький край у козацьку добу / Ф.Г.Турченко. - Запоріжжя: Прем'єр, 2003. - 188 с.
- 12.Турченко Ф.Г., Мороко В.М. Історія України (кінець XVIII-XX ст.).- Запоріжжя: Просвіта, 2000. - 424 с.
13. Швидько Г.К. Історія України XVI-XVIII ст.: Підручник для 8 кл. - К.: Генеза, 2002. - 302 с.

Організація і проведення вступного випробування з історії України

Вступне випробування з історії України проходить у письмовій (тестовій) формі. Кожен вступник отримує аркуш із тестовим завданням із бланком письмової (тестової) відповіді, які видає голова екзаменаційної комісії безпосередньо перед початком екзамену, про що вступник ставить свій особистий підпис у відомості одержання-повернення письмової (тестової) роботи.

Письмові (тестові) екзаменаційні роботи (у тому числі чернетки) виконуються на аркушах зі штампом Приймальної комісії. На аркушах не допускаються будь-які умовні позначки, що б розкривали авторство роботи. Вступник зазначає прізвище тільки у визначених для цього місцях.

Під час проведення вступного випробування забороняється користуватись електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії.

Після закінчення роботи над завданнями вступного випробування вступник здає письмову (тестову) роботу разом із завданням, про що розписується у відомості одержання-повернення письмової роботи, а члени екзаменаційної комісії зобов'язані перевірити правильність оформлення титульного аркуша письмової (тестової) роботи.

Норма часу встановлена для проведення вступного письмового випробування (виконання тестових завдань з історії України) – 1,5 години.

Критерії оцінювання відповіді вступного випробування

Вступне випробування проводиться письмово у формі екзаменаційного тесту, який складається з 21 завдання різної форми. За кожну правильну відповідь на завдання 1-20 – 0,4 бала, розгорнуту відповідь на завдання 21 – 4 бала. Загальна кількість балів – 12. Таблиця переведення з 12 бальної в 200 бальну шкалу подана нижче.

У завданнях 1-16 запропоновано чотири варіанти відповіді, серед яких треба вибрати **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ**.

Завдання 17-20 містять питання з встановлення хронології подій та явищ, що передбачає відповідне розташування відповідей з врахуванням часу та простору, де вони відбуваються. Відповідь на завдання буде мати такий вигляд:

1	2	3	4
Б	А	Г	В

Деякі завдання 17-20 передбачають декілька варіантів вірних відповідей. В такому випадку вірна відповідь на завдання буде мати такий вигляд

1	2	3	4
Х		Х	

Деякі завдання 17-20 на встановлення відповідності. В такому випадку відповідь на завдання буде мати такий вигляд:

1	2	3	4
Б	А	Г	В

Завдання 21. Виконавши це завдання, потрібно продемонструвати вміння працювати з фактичним матеріалом, історичними джерелами. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді. Норма часу відведеного на виконання такого завдання - 15–20 хвилин.

Виконуючи завдання 21, потрібно дотримуватися певної послідовності, а саме:

1) визначити причинно-наслідковий зв'язок, з'ясувати, коли відбулися описані в ньому події; стисло записати у першій частині відповіді;

2) описати суть самої події та при потребі вказати історичних діячів причетних до певного історичного явища чи події — друга частина відповіді;

3) обміркувати, у чому історична цінність події чи явища саме для абітурієнта, стисло викласти своє ставлення до описаних подій або діячів — заключна частина відповіді.

ТАБЛИЦЯ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ

№ завдання	Кількість завдань	Кількість балів за кожну правильну відповідь	Кількість балів (всього)
1-20	20	0,4	8
21	1	4	4
Разом	21		12

Таблиця переведення з 12 бальної в 200 бальну шкалу

1	не склав	7	150
2	не склав	8	160
3	не склав	9	170
4	120	10	180
5	130	11	190
6	140	12	200

Відповідно до Правил прийому на навчання до Чернівецького транспортного фахового коледжу якщо вступник набрав менш ніж 4 (120) бали, він до участі у конкурсному відборі не допускається.

Перескладання вступного випробування не дозволяється.

Зразок тестового завдання вступного випробування

Варіант №1

- 1. Виберіть характерні риси самодержавства, які були притаманні Російській імперії початку ХХ століття, до складу якої входила Правобережна Україна.**
 - А. Відсутність будь-якого законодавства.
 - Б. Наявність національного законодавства
 - В. Наявність елементів національного законодавства.
 - Г. Відсутність національного законодавства.
- 2. Вкажіть спільні риси в здійсненні економічної політики урядів Російської та Австро-Угорської імперій щодо українських земель на початку ХХ століття**
 - А. Розвиток важкої промисловості.
 - Б. Монополізація промисловості.
 - В. Згортання харчової промисловості.
 - Г. Демонізація легкої промисловості.
- 3. Вкажіть з якою метою німецька адміністрація підтримувала в Україні владу Гетьманату Павла Скоропадського**
 - А. Встановлення твердої влади для вивезення продовольства.
 - Б. Підтримки стабільної ситуації в українському суспільстві.
 - В. Завершення демократичних перетворень в УНР.
 - Г. Створення демократичної влади на місцях.
- 4. Вкажіть кому належить дана характеристика:**

Він походив з відомої української родини, яка посідала провідне місце в торгівлі цукром, хлібом, худобою, у суконному виробництві ... Отримав блискучу освіту, знав 13 мов, був вундеркіндом у математиці, вправним альпіністом і віртуозним музикантом. Він був міністром фінансів і міністром іноземних справ у Тимчасовому уряді Росії.

А. Кіндрат Яхненко	В. Михайло Терещенко
Б. Федір Симиренко	Г. Іван Харитоненко
- 5. Вкажіть, коли було прийнято Універсал Центральної Ради, в якому проголошувалося: "хай буде Україна вільною. Не oddіляючись від Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право порядкувати своїм життям".**

А. Липень 1917	В. Листопад 1917
Б. Червень 1917	Г. Січень 1918
- 6. Визначте, яка подія відбулася 30 грудня 1922 року:**

А. Утворення Генерального Секретаріату Центральної Ради	В. Утворення СРСР
Б. Укладення Варшавської угоди	Г. Проголошення УРСР

7. Вкажіть, що було наслідком тотального державного контролю за виконанням хлібозаготівельних планів в Україні восени 1932 року
- А. Вилучення запасів зерна для посіву.
 - Б. Вилучення запасів зерна для фуражу
 - В. Вилучення всіх продовольчих запасів
 - Г. Вилучення запасів зерна і картоплі
8. Визначте, коли відбулося фактичне входження Західноукраїнських земель до складу СРСР
- А. 1 вересня 1939
 - Б. 17 вересня 1939
 - В. 23 серпня 1939
 - Г. 22 вересня 1939
9. Вкажіть, яке місто було звільнено від німецьких окупантів 6 листопада 1943 року
- А. Київ
 - Б. Запоріжжя
 - В. Львів
 - Г. Черкаси
10. Назвіть військову операцію по звільненню України від фашистських загарбників, що відбулася в січні-лютому 1944 року
- А. Яссо – Кишинівська
 - Б. Проскурівсько - Чернівецька
 - В. Корсунь – Шевченківська
 - Г. Битва за Дніпро
11. Укажіть основну причину запровадження в УРСР як складової СРСР екстенсивної форми господарювання, яку наводить М. Хрущов в своїх спогадах. *"Звичайно, краще вести інтенсивне господарство, але це господарювання вимагає ..."*
- А. Висококваліфікованих кадрів
 - Б. Модернізацію виробництва
 - В. Збільшення матеріальних витрат
 - Г. Запровадження ринкових відносин.
12. Вкажіть, яка область була утворена в січні 1954 року?
- А. Черкаська
 - Б. Кримська
 - В. Дрогобицька
 - Г. Херсонська
13. Укажіть, який документ прийняла Верховна рада України 24 серпня 1991 року
- А. Декларація про державний Суверенітет України.
 - Б. Акти проголошення незалежності України.
 - В. Конституція України.
 - Г. Акт відновлення Української держави.

14. Назвіть особу за наведеною характеристикою:

Закінчив факультет журналістики Київського державного університету імені Т. Шевченка. У 1960-1965 роках співробітник молодіжних газет, автор книжки "Лихо з розуму". Неодноразово засуджений за правозахисну діяльність. Один з організаторів Української Гельсінської спілки, співголова Народного руху України, народний депутат України з 1992 року.

- А. В'ячеслав Чорновіл
- Б. Левко Лук'яненко

- В. Іван Дзюба
- Г. Петро Григоренко

15. Позначте рік, коли Україна стала членом Ради Європи

- А. 1991
- Б. 1995

- В. 1992
- Г. 1994

16. Позначте відповідність між напрямками внутрішньої політики і конкретними заходами уряду Павла Скоропадського

А. Військова сфера	1. Відродження козацького стану, реорганізація і укріплення флоту
Б. Культура	2. Прийняття закону про обов'язкове вивчення української мови
В. Освіта	3. Заснування "Молодого театру" (Леся Курбаса)
Г. Соціальна сфера	4. Приєднання Маріуполя до України
	5. Скасування 8-ми годинного робочого дня

17. Установіть послідовність створення організацій в 1914-1915 році

- А. Головна українська рада
- Б. Загальна українська рада

- В. Союз визволення України
- Г. Легіон Українських Січових Стрільців

18. Установіть хронологічну послідовність висловлювань сучасників про події в Україні в період 30-х років

- А. "...Щодня повідомляють про нових стахановців, нові рекорди, робітничі мітинги..."
- Б. "...Вношу пропозицію внести в Конституцію СРСР святкування дня народження нашого улюбленого вождя..."
- В. "...Торгують тепер усі – і через це просто лихо, коли треба щось купити..."
- Г. "...Ходили та збирали в погребях капусту, що знайдуть - чистили спеціально..."

19. Позначте, в чому полягала основна відмінність НЕПу від політики "Воєнного комунізму" в сфері оподаткування селян

- А. Відсутність продовольчої розкладки.
- Б. Здача державі 10-ї частини від урожаю зерна.
- В. Здача державі 10-ї частини від усіх прибутків.
- Г. Наявність продовольчої розкладки.

20. Укажіть, яка подія відбулася 28 червня 1996 року

- А.** Запровадження гривні.
- Б.** Затвердження державного гімну.
- В.** Прийняття Конституції України.
- Г.** Обрання першого Президента.

21. Охарактеризуйте історичні передумови прийняття III Універсалу Центральної Ради та розкрийте його зміст.

Зразок заповнення бланку письмової (тестової) відповіді

Варіант 1

	А	Б	В	Г	1.
				X	
	А	Б	В	Г	2.
		X			
	А	Б	В	Г	3.
	X				
	А	Б	В	Г	4.
			X		
	А	Б	В	Г	5.
		X			
	А	Б	В	Г	6.
			X		
	А	Б	В	Г	7.
			X		
	А	Б	В	Г	8.
			X		
	А	Б	В	Г	9.
	X				
	А	Б	В	Г	10.
			X		
	А	Б	В	Г	11.
				X	
	А	Б	В	Г	12.
	X				
	А	Б	В	Г	13.
		X			
	А	Б	В	Г	14.
	X				
	А	Б	В	Г	15.
		X			
	А	Б	В	Г	16.
	1	3	2	5	
	А	Б	В	Г	17.
	1	4	2	3	
	А	Б	В	Г	18.
	3	4	1	2	
	1	2	3	4	19.
	X				
	1	2	3	4	20.
			X		

21. Охарактеризуйте історичні передумови прийняття III Універсалу Центральної Ради та розкрийте його зміст.

Пізно ввечері 20 листопада 1917 р. Мала Рада Української Центральної Ради зібралася на засідання. Відкривав збори її Голова — видатний український історик Михайло Грушевський.

Високі збори! Грізний момент кривавої боротьби в Росії і на Україні, коли нема центральної власті, коли повсталала і все шириться громадянська війна, що переходить уже і на Україну, вимагає від українських партій рішучих кроків, щоб зміцнити владу, зробити Україну базою революції і відси боронити здобуток революції в цілій Росії,—сказав професор Грушевський і продовжив:

— такий час і для здійснення таких завдань потрібні героїчні засоби. Після довгих міркувань і сумнівів Генеральний секретаріат прийшов до тої думки, що для того, щоби крайова влада стала справжньою фактичною властю, під нею повинна бути міцна підвалина і такою підвалиною може бути тільки проголошення Української Народної Республіки, яка буде повноправним тілом в міцній спілці народів Росії..."

Перш, ніж очільники українського національно-демократичного руху дійшли до усвідомлення цієї потреби, сталася ціла веремія подій.

Ішов дев'ятий місяць Лютневої революції, і стільки ж діяла Центральна Рада. Її керівники спочатку виступали за співпрацю з петроградським Тимчасовим урядом, який заступив поваленого царя.

Однак ентузіазм від I Універсалу Центральної Ради, який 23 червня 1917 р. проголосив автономію України, Тимчасовий уряд досить швидко погасив.

Очільникам Української революції довелося йти на поступки, які зафіксував виданий 16 липня II Універсал. Центральна Рада відклала питання автономії до майбутніх Всеросійських Установчих зборів, а свій виконавчий орган — Генеральний секретаріат на чолі з Володимиром Винниченком визнавала крайовим органом Тимчасового уряду.

Більшовицький переворот 25 жовтня (7 листопада) 1917 р. в Петрограді заскочив лідерів Центральної Ради зненацька. Офіційно українська влада засудила насильницьке захоплення влади однією партією.

Проте й до скинутого уряду в багатьох українських політиків особливих симпатій уже не було. В Україні виник вакуум влади.

З одного боку, зник Тимчасовий уряд, якому раніше підпорядковувався Генеральний Секретаріат. З іншого, — на владу претендували місцеві більшовики.

Ситуація вимагала від українських діячів сміливості взяти на себе відповідальність за країну. Навіть делегати III Всеукраїнського військового з'їзду, який 2—13 листопада 1917 р. проходив у Києві, висловили вимогу проголосити Україну окремою республікою.

16 листопада Генеральний секретаріат України звернувся до громадян України та урядових і громадських установ.

"Центральне правительство всієї Росії не має спромоги керувати державним життям. Цілі краї zostалися без направляючих центрів. Через се росте руїна політична, господарська і громадська",— констатувала відозва.

У зв'язку з цим, відомство оголосило про розширення свого складу. На додачу, український уряд поширив свою юрисдикцію на Херсонську, Харківську, Катеринославську губернії та Північну Таврію, які до того перебували поза впливом Центральної Ради.

Тепер більшість територій, населених українцями, входили до складу єдиної України.

Правда, при цьому Генеральний Секретаріат не забув підкреслити, що "всякі чутки і поголоски про сепаратизм, про відділення України від Росії— або контрреволюційна провокація, або звичайна обивательська неосвідомленість".

19 листопада фракції українських соціал-демократів та соціалістів-революціонерів у Центральній Раді засідали до пізнього вечора, розробляючи текст III Універсалу.

Проте того дня текст документа ухвалити так і не змогли. Отже Михайло Грушевський оголошував III Універсал о 21:30 наступного дня:

"Народе Український! Ти, разом з братніми народами України, поставив нас берегти права, здобуті боротьбою, творити лад і будувати все життя на нашій землі.

І ми, Українська Центральна Рада, твоєю волею, в ім'я творення ладу в нашій країні, в ім'я рятування всієї Росії, оповіщаємо: Однині Україна стає Українською Народною Республікою".

III Універсал проголошував Українську Центральну Раду та її уряд— Генеральний Секретаріат єдиною владою на українських землях.

Вони охоплювали Київську, Подільську, Волинську, Чернігівську, Полтавську, Харківську, Катеринославську, Херсонську й Таврійську (без Криму) губернії.

Документ закріплював основні демократичні права і свободи: свободу слова, зборів, недоторканність особи та помешкання, 8-годинний робочий день, скасування смертної кари, амністію політичним в'язням, використання мов національних меншин тощо.

Поміщицькі, церковні, удільні та інші землі нетрудових господарств переходили без викупу до "усього трудового народу".

І останнє: Універсал призначав вибори до Українських Установчих Зборів—найвищого законодавчого органу, який повинен був визначити основні засади майбутнього державного ладу новоствореної республіки.

"Читання Універсалу скінчено. Грім оплесків на останню фразу про скликання Української Установчої ради переходить в спів "Ще не вмерла Україна", потім "Заповіт", після якого оголошено перерву на 10 хв", — повідомляв кореспондент київської газети "Нова Рада".

42 члени Малої Ради з 47 присутніх висловилося "за" Універсал, п'ятеро утрималися. Українська Народна Республіка стала доконаним фактом.

І хоча у III Універсалі рефреном лунали слова про федеративну Росію, в дійсності УНР уже була фактично незалежною державою. Адже владу більшовиків українські керманічі не визнавали, а альтернативного центру російської демократичної влади не існувало.

Усього лише за півроку після I Універсалу з'явилася Українська Народна Республіка із власним парламентом, урядом, військовими формуваннями, законами та волею до самостійного життя.

Той листопадовий вечір 1917 р. ознаменував появу першої Української республіки у XX ст.